

University of Groningen

Stormy clouds in seventh heaven

Meijer, Judith Linda

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2015

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Meijer, J. L. (2015). *Stormy clouds in seventh heaven: A study on anxiety and depression around childbirth*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. University of Groningen.

Copyright

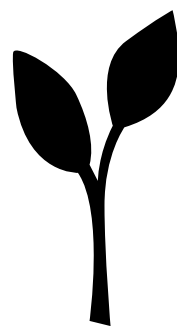
Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

acknowledgements

Zo ongeveer een jaar geleden zat ik rond middernacht in een dichte mist op de fiets naar huis. Ik had een kwartier ervoor het laatste artikel naar de co-auteurs gestuurd en was euforisch (en naar later bleek wat naïef): nu kon het eind toch niet ver meer zijn! En ineens overviel het me: het einde kwam in zicht. De euforie sloeg om in dikke tranen, van opluchting en ontlasting. De afgelopen jaren zijn heel leerzaam en waardevol, maar soms ook best zwaar geweest. En nu is het klaar.

De eerste mensen die ik wil bedanken zijn de ruim 7.000 deelnemers. Moeder worden is een levensveranderende gebeurtenis met een enorme impact op jezelf, je partner, je gezin. Als je dan in die haast breekbare tijd psychische klachten hebt, heb je een zware tijd in plaats van de zo gewilde roze wolk. Met deze vrouwen in mijn achterhoofd heb ik de afgelopen jaren dit onderzoek gedaan, in de hoop voor hen een verschil te kunnen maken. Dat zij in zo'n bijzondere periode van hun leven tijd hebben vrijgemaakt om ons onderzoek verder te helpen, is werkelijk geweldig.

We hebben in dit onderzoek ook veel te danken aan de verloskundigen van ruim 100 eerstelijnspraktijken, de research nurses van 7 ziekenhuizen, en ruim 30 psychotherapeuten. In hun drukke werkzaamheden vonden ze tijd om vrouwen te informeren over het onderzoek, om ze te screenen, of om ze op locatie te behandelen. Zonder hun inzet was dit onderzoek niet van de grond gekomen!

Mijn promotoren prof.dr. Claudi Bockting en prof.dr. Ronald Stolk en co-promotor dr. Huib Burger hebben alle drie een eigen belangrijke rol gespeeld in het gehele traject.

Huib, al tijdens het sollicitatiegesprek viel me op dat je nieuwsgierig bent naar mensen en de wereld om je heen. We hebben heel wat leuke gesprekken gehad over hoe bepaalde dingen nu precies in elkaar zouden zitten. Deze nieuwsgierigheid, en hoe je doordacht je gedachten formuleert en de zaken van verschillende kanten belicht, zorgden er tijdens het analyseren en schrijven altijd voor dat ik goed bleef nadenken over wat de volgende stap zou moeten zijn. Van deze voor een onderzoeker onmisbare eigenschappen heb ik ontzettend veel geleerd!

Claudi, jouw kennis van depressie en angst waren een heel belangrijke basis van dit onderzoek. Door je klinische werk begrijp je zo goed hoe deze aandoeningen iemands leven ontwrichten. Ik vind dit essentieel in de wetenschap – weten voor wie je het doet. Ik heb veel bewondering voor de manier waarop je in je werk staat en voor je kritische blik die elk stuk

dat ik schreef zoveel sterker maakte.

Ronald, de tijd die je in je overvolle agenda voor me vrijmaakte, de manier waarop je me zonder waardeoordeel liet weten hoe je ergens over dacht, en de ruimte die je me gaf om zelf te zien hoe het anders (of voornamelijk: korter...) kon; het zijn bepalende lessen geweest.

Tjitte, je hebt altijd originele ideeën om het onderzoek sneller en soepeler te laten verlopen. En waar je nu ook weer zat, co-schappen in Friesland of Zuid-Amerika, je was altijd volledig onderdeel van het PROMISES-team, wat ik heel bewonderenswaardig vind.

Chantal, we hebben een tijd een kamer gedeeld, en de gangen op de 4e behangen met bloemen, vlinders, en vooral geboortekaartjes. Hoe je al snel een sociaal leven wist op te bouwen in de stad was mooi om te zien.

Juliëtte, wat hebben we samen een tijd doorgebracht in het begin! Bedenken wie we gingen benaderen, en hoe we dat dan het beste konden doen. Ik denk nog vaak terug aan die tijd, aan hoe leuk het was. Ik vond onze samenwerking heel fijn, je had altijd precies in de gaten hoe het ging met PROMISES, en nog steeds kan je me zo vertellen hoe het met de dames én de therapeuten gaat. Dat is zo ontzettend waardevol voor een onderzoek!

I'd also like to thank several co-authors. Mariëlle van Pampus and Hans Ormel, both of you have been closely involved with PROMISES. Thanks for your thorough comments on the papers. Jeannette Milgrom, I am very grateful for your contribution to the EPDS-paper.

A special thanks goes to Roman Kotov for having me over at the Stonybrook University in 2011, and to Evelyn Bromet for warmly welcoming me in her house during my stay at Stonybrook.

Er zijn heel veel mensen die hebben geholpen met de praktische kanten van PROMISES, allemaal vrouwen opvallend genoeg. Lianne en Corien hebben ons erg veel werk uit handen genomen door te zorgen voor de registratie van nieuwe deelnemers, het versturen van vragenlijsten, en het testen van de kindjes. Student-assistentes Sanne en Audrey, en stagiaires Annemiek, Heleen, Jacobine, Loes, Marrit, Myrthe, Nynke, Renate, Sanne, Ute.

Daarnaast hebben in de loop van de tijd ook heel wat vrienden en familieleden geholpen met het klaarmaken van de uitnodigingspakketten. Mam, tante Willemina, tante Harmina, Rianne en Marinka, bij de eerste 6.000 pakketten in 2010 hebben jullie drie weken bij de liften op de 4e verdieping bij Epidemiologie gezeten om de beruchte rode dozen te vullen. Dit is iets waar ik nog steeds met heel veel plezier aan terug denk, het was een bijzonder belangrijk

onderdeel van het onderzoek!

Mijn collega's zijn ook van grote waarde geweest, zowel bij Epidemiologie als later bij LifeLines. Bij Epi was het fijn ervaringen uitwisselen over alles wat er bij het promoveren komt kijken, en er was altijd wel iemand die me kon helpen als ik ergens vastliep.

Mijn collega's van LifeLines hebben me vanaf het begin af aan heel warm ontvangen, en ik ben heel erg blij met de ruimte die ik heb gekregen om aan mijn proefschrift door te werken.

Een aantal collega's wil ik graag in het bijzonder noemen.

Lieve Sas, de eerste maand van ons kamergenootschap durfden we amper iets tegen elkaar te zeggen. Toen we eenmaal die drempel over waren, zijn we niet meer gestopt met praten. Ik ben enorm blij met jouw steun tijdens het promotietraject, ook op inhoudelijk vlak, maar vooral met de vriendschap die het ons heeft opgeleverd.

Lieve Salome, ook al kenden we elkaar al van onze Epi-tijd, pas bij LifeLines hebben we elkaar echt leren kennen. Je hebt me de vrijheid gegeven om mijn uren bij LifeLines zo in te richten dat ik dit proefschrift op een zo goed mogelijke manier af kon maken. Ik zal nooit vergeten hoe blij je was dat ik na anderhalve week schrijven weer terug was en zei dat het voelde alsof ik drie maanden door de Andes had gereisd. Dank voor alles!

En natuurlijk mijn lieve paranimf Lilian. Na twee weken in een rommelig hotel in hartje Rotterdam in 2011 bleek dat we zoveel meer met elkaar gemeen hadden dan we vooraf hadden gedacht. Sindsdien was jij 'my person' wanneer er een promotie-berg te beklimmen was. De nuchtere manier waarop je de wereld bekijkt is heerlijk relativerend. Ik ben daarom ook enorm blij dat jij me straks bijstaat!

Met name de laatste tijd ging alle vrije tijd op aan werk en gezin. Gelukkig heb ik de liefste vriendinnen van de wereld die begrijpen hoe die dingen soms gaan. Jelly en Jacobine, dat het nooit een probleem was wanneer ik een afspraak afzegde om te schrijven, heeft me enorm gesteund. Ik ben ontzettend blij met onze vriendschappen, met hoe het altijd goed is als we elkaar weer zien, hoe we altijd tijd tekort komen en hoe we elkaar met een half woord kunnen begrijpen.

Ooms, tantes, neven en nichten van de Geertsma's en de Meijers, vanaf het begin af aan waren jullie geïnteresseerd in mijn onderzoek. Ik vind het heel bijzonder dat jullie er altijd voor me zijn, en dat we het de 23e samen kunnen vieren.

Lieve Jos en Nella, Nanda en Antoon, Jules en Merijn, Rosa en Jan, Vera en Bas, en Paul. Jullie hebben altijd veel interesse gehad in dit onderzoek, meegedacht over hoe het in elkaar zou kunnen zitten, maar ook over alles eromheen. Het is zo ontzettend mooi om te zien hoe Tamar bij jullie altijd zoveel meer dan welkom is; we zullen het niet gauw nog eens wagen langs te komen/weg te gaan zonder haar...!

Lieve Marij, het was voor mij altijd al duidelijk dat jij mijn paranimf zou zijn: belangrijke dingen kunnen niet zonder jou. We hebben de afgelopen jaren zo vaak gepraat over deze promotie, en je hebt me altijd gesteund bij de keus om toch door te zetten. Ik kan alleen maar hopen dat ik hetzelfde voor jou kan doen wanneer dat nodig is.

Sjoerd, jij had zoveel beter dan ik in de gaten hoe een promotie zou gaan zijn. Je hebt het slim bekeken. Ik hoop enorm dat je er de 23e weer bent!

Lieve pap en mam, jullie hebben een onbeschrijfelijk groot aandeel in mijn promotie. Naast hard werken was het ook een persoonlijke overwinning, één die jullie altijd gesteund hebben. Het meest zichtbare aandeel is natuurlijk jullie bereidheid om op Tamar te passen zodat ik door kon werken, dit was ons zowel verbaal ('is het dan niet handiger dat ze al een dag eerder komt?') als non-verbaal altijd heel duidelijk. De glinstering in jullie ogen als jullie haar zien is onbetaalbaar.

En natuurlijk onze eigen, groeiende familie.

Liefste kleine Tamar. Jouw oneindige vrolijkheid maakt het leven zoveel leuker! Je was tegelijkertijd de grootste motor achter het afmaken van het boek, als de grootste afleiding die er bestaat. Zo aan het eind was jij er ook wel klaar mee en sommeerde je me om na het werken snel weer naar huis te komen. Daar wachtte me gelukkig altijd een dikke knuffel, fijner thuiskomen is niet denkbaar. Vanaf nu zijn alle vrije uren voor jou!

Liefste Gui, ik weet niet waar ik moet beginnen met je bedanken. Het is vast niet altijd even makkelijk geweest, dat ik avonden doorwerkte of energieloos thuiskwam. Er zit ook zoveel van jouw tijd in dit boek, maar je hebt er alles aan gedaan om te zorgen dat het afkwam, zelfs de meest rare vragen beantwoorden ('verplaats je eens in een vrouw zonder kinderwens'). Jouw liefde, aanstekelijke optimisme en hitlijsten maken altijd alles goed. Ik heb enorm veel zin in de toekomst samen!

